

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

4. Салова Н. А. Права працівників під час воєнного стану. *Бухгалтер.UA*: веб-сайт. URL: https://buh.ligazakon.net/aktualno/12044_prava-pratsvnikv-pd-chas-vonnogo-stanu

5. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-vr#Text>.

Опанасенко Вероніка Рустамівна,
курсант 4-го курсу ННІ № 2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Горбач-Кудря І.А.,**
викладач кафедри поліцейського права,
кандидат юридичних наук

ПРАВО НА ЦИВІЛЬНУ ВОГНЕПАЛЬНУ ЗБРОЮ

Ця тема є актуальною для нашої країни у час широкомасштабної збройної агресії з боку Російської Федерації. Скоріш за все, інтерес до цього питання виник через досить складний стан, в якому перебуває Україна, а також через значне обговорення його на наукових конференціях, у засобах масової інформації, в Інтернет-мережі. В умовах сьогодення чимало цивільних осіб потребують дозвіл на вогнепальну зброю. Ця потреба ґрунтується на забезпеченні власного захисту та безпеки своєї родини. Не можна навіть і уявити, що відчувають цивільні особи під час обстрілів, знаючи, як поведуть себе окупанти, та не маючи змоги захистити власне життя і здоров'я є та своїх рідних.

Головним суперечливим моментом легалізація цивільної вогнепальної зброї є те, щоб вона не зашкодила суспільству. Тому впроваджуючи у життя можливість отримати дозвіл на зброю цивільними особами, необхідно забезпечити належну процедуру запобігання підробки документів, що надають змогу користуватися вогнепальною зброєю. Окрім цього, треба контролювати якість проходження підготовки, що забезпечує набуття знань, умінь та навичок володіння зброєю. Для безпечної легалізації законодавство повинно регулювати контроль обігу зброї, специфіку її застосування, унеможливаючи виникнення випадків небезпеки для життя і здоров'я людей.

Якщо говорити про роботу органів Національної поліції України загалом, то звісно обсяги її збільшилися в умовах війни, а при легалізації цивільної вогнепальної зброї на плечі поліцейських ляже додаткове навантаження. Це дійсно ускладнює роботу працівників поліції, бо контролювати зброю та поведження з нею у воєнний час досить складно. Удосконалення нормативно-правового забезпечення, курси підвищення кваліфікації за напрямом для поліцейських дозволять опанувати необхідні знання, уміння та навички. Працівники органів Національної поліції

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

повинні усвідомлювати фатальність наслідків, до яких може призвести неконтрольований обіг цивільної зброї.

В одному із інтерв'ю Вадим Денисенко, радник міністра внутрішніх справ України, зазначив: *«Зараз Верховною Радою у першому читанні вже прийнятий законопроект про легалізацію зброї, він чекає другого читання. Я думаю і громадська думка готова до того, що потрібно легалізувати зброю. Тому що, станом на зараз більшість абсолютно щиро буде вважати, що зброя це те, що необхідно будь-якій людині та сім'ї. Головне, щоб до другого читання, були абсолютно правильно виписані всі підзаконні акти»* [1]. Не можна не погодитись з цими словами, тому що легалізація цивільної вогнепальної зброї для багатьох є необхідною. Водночас належне, виважене законодавче регулювання є запорукою безпеки нашого суспільства.

23 лютого 2022 р. Верховною Радою України прийнято за основу проект Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю» (№5708). Метою законопроекту є посилення дотримання режиму законності в питаннях визначення правового режиму власності на зброю, закріплення основних прав та обов'язків громадян і юридичних осіб щодо виробництва, набуття, володіння, розпорядження та використання зброї і боєприпасів, врегулювання інших суспільних відносин, що безпосередньо з цим пов'язані. Цей законопроект, лібералізуючи з одного боку обіг цивільної вогнепальної зброї в Україні, одночасно посилює відповідальність за її незаконне використання [2]. Прийняття подібного нормативного акту вирішить потреби цивільних громадян у необхідності вогнепальної зброї в умовах воєнного стану, тому, на наш погляд, такі зміни у законодавстві матимуть позитивні наслідки.

Як зазначає у своєму Facebook міністр оборони Олексій Резніков: *«По-перше, я хочу відразу відкинути побоювання, мовляв, обговорювати цю тему і приймати рішення не на часі, тому що війна. Якраз саме тому, що війна, треба нарешті прийняти давно назрілі рішення. Серед них – і це. Коли в Україну вдерлися російські окупанти, десятки тисяч наших громадян, підкреслюю – десятки тисяч – отримали автоматичну зброю для захисту своїх будинків... Тому що іншого способу не було. У багатьох ситуаціях це стало вирішальним фактором. Але також виникли й проблеми, адже бажання володіти зброєю і вміння поводитися з нею безпечно, поважати зброю – це речі, які не завжди ходять разом. У країні до цього в обігу перебували мільйони одиниць зброї. Серед них – незадекларованої»* [3]. Можна погодитись, що саме легалізація зброї у воєнний час є важливою. Якщо раніше виникало багато питань – чи треба це взагалі, то зараз – усе вирішує необхідність. Чимало громадян нашої країни у мирний час виступили б проти легалізації цивільної вогнепальної зброї, але зараз війна – тому думки у більшості змінилися.

Значною проблемою може стати підробка документів, які дають право на володіння зброєю, або бажання посадовців отримати неправомірну

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

вигоду при видачі такого дозволу. Розуміючи небезпеку, яку несе за собою зброя сама по собі, такі випадки у жодному разі не повинні мати місце. Запобігання та протидія правопорушенням має забезпечуватися посиленням контролем та накладанням стягнення на порушників у виді позбавлення волі. Сподіваємось, що за таких жорстких умов, громадяни не будуть порушувати вимоги для отримання дозволу на зброю.

Ми вважаємо, що є потреба обмежувати деяких осіб у праві на володіння цивільною вогнепальною зброєю. До цієї категорії необхідно віднести осіб, які раніше мали судимість, осіб із нестабільною психікою чи психічними захворюваннями. Тому зазначене питання важливо поставити на контроль, щоб не виникало ситуацій, наприклад, коли людина володіє зброєю, маючи непогашену судимість.

Підбиваючи підсумки, можна зазначити, що питання про легалізацію цивільної вогнепальної зброї є досить актуальним. Багато громадян потребують цього дозволу, хоча б для забезпечення безпеки себе та своїх рідних. На наш погляд, українці та українки готові до такої легалізації, але наразі посадовці мають максимально забезпечити безпеку суспільства, підготувати відповідне законодавство, тримати на контролі питання, пов'язані із можливостями підробки документів, які надають дозвіл на зброю. Якщо порушене питання отримає належне опрацювання, то легалізація цивільної вогнепальної зброї, не зашкодить безпеці суспільства, але треба пам'ятати, що будь-яка помилка може призвести до невинуватих наслідків. І якщо людина йде на порушення певних вимог, вона має усвідомлювати, що обов'язково буде нести за свої вчинки покарання, визначене законом. Головними чинниками безпеки традиційно залишаються вміння правильно володіти вогнепальною зброєю, фахові знання та належне медичне обстеження.

Список використаних джерел:

1. Бойко І. Легалізація зброї в Україні: у МВС пояснили деталі закону. *УНІАН*: веб-сайт. URL: <https://www.unian.ua/society/legalizaciya-zbroji-v-ukrajini-u-mvs-poyasnili-detali-zakonu-novini-ukrajini-amp-11843286.html> (дата звернення 16.07.2022)
2. Прийнято за основу проект Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю». *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/219896.html>
3. Резніков підтримав легалізацію вогнепальної зброї в Україні. *Слово і діло*: веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/05/27/novyna/bezpeka/reznikov-pidtrymav-lehalizacziyu-vohnepalnoyi-zbroyi-ukrayini>